

1598.

dicibus prafatis, ne Administratores, feu Rectores, aut Patronos, nec non Cappellanos, feu Ministros pradictos desuper quoquo modo molestare, perturbare, feu inquietare audeant, vel prafumant.

Claufula.

§.4. Ac decernentes presentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, feu intentionis nostre, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod interesse habentes vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos juris reduci, feu in jus, vel controversiam revocari posse: Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales etiam de latere legatos sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & definiti debere, nec non irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Exequutores hujus Constitutionis deputat.

§.5. Quocirca dilectis filiis nunc, & pro tempore existentibus Sancti Jacobi de Spatha Hispanen., & Sancti Dominici Oppidi Civitatis nuncupat. de Xirez Hispanen. Diocesis Prioribus, ac Praeceptoribus, seu Comendatori Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum Oppidi, & Diocesis hujusmodi per presentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Patronorum, seu Rectorum dicti Hospitalis fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos praemissis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere, nec permittant, ipsum Hospitale, ejusque bona desuper ab eodem Archiepiscopo, seu Vicariis, aut Officialibus hujusmodi, vel quibusvis aliis subsidii Judicibus desuper molestari, aut perturbari. Contradictores quoslibet, ac rebelles, & praemissis non parentes per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Obstantia tollit.

§.6. Non obstantibus rec. mem. Bonifacii Papae VIII. similiter Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ad iudicium ultra tres dietas non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. die 28. Martii 1598. An.VII.

Datum Romae apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris die 28. Martii 1598. Pontificatus nostri Anno VII.

Declarat Papam Romae esse eligendum, si ipse extra Urbem decesserit.

Ex Regest. in Secret. Brev.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Humanae vitae quotidianis periculis obnoxia imbecillitas, & gravissimi oneris, quod jamdiu divina disponente clementia sustinemus, magnitudo Nos admonet, ut non solum ea, quae praesens rerum, ac temporum ratio postulat, sollicitè, ac diligenter curemus, verum etiam, ut praecipuis, ac difficillimis rebus, quae humanitas evenire possunt, mature, ac prudenter consulamus.

Procurium.

§.1. Cum itaque nuper, sicut Domino placuit, singulari, & expresso divinae ipsius benignitatis praesidio, ac munere, Civitatem, & Ducatum nostrum Ferrariensem, ad Nos, & Romanam Ecclesiam devolutum, tuto, ac pacifice pro eadem Ecclesia recuperaverimus, & hoc tempore quibusdam gravibus, & necessariis causis adducti, superna favente gratia, una cum plerisque Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, & cum nonnullis nostris, & Romanae Curiae Officialibus, ad eandem Civitatem accedere, & in ea, atque etiam in Civitate nostra Bononiae, ac forsan in nonnullis aliis temporalis ditionis Ecclesiasticae Civitatibus, prout expedire iudicabimus, aliquot mensium spatio, brevi tamen, uti in Domino confidimus, ad Almam Urbem nostram reverturi, commorari deliberaverimus, rerum gerendarum, & opportuni boni occasionem pro officii nostri munere, & subditorum nostrorum, ac gregis commissi utilitate praetermittere minime volentes, & praeterea diei mortis incertitudinem, & ipsam moriendi necessitatem provida meditatione considerantes, certum aliquod, & Apostolica auctoritate firmum circa locum electionis futuri Romani Pontificis, si forte divinae voluntati, e cuius nutu mors, & vita nostra pendent, placeverit, ut antequam ad eandem Almam Urbem nostram revertamur, diem supremum claudamus, difficultatibus, quae ea in re suboriri possent, sublatis, decernere, & stabilire statuimus. Licet enim ab aliquibus factis re Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, & praesertim Gregorio X. in Lugdunensi, & Clemente V. in Viennensi Concilio constitutum sit, electionem futuri Romani Pontificis in Civitate, vel loco extra Urbem, ubi Pontificem pro tempore existentem decedere contigerit, si modo ibi causarum, & literarum Apostolicarum audientia fuerit, fieri debere; quia tamen, sicut accepimus a nonnullis fortasse nimium curiosis in dubium revocari posse asseritur, an per hujusmodi Constitutiones, si interim Nos ab eadem Urbe Roma cum Curia ab-

Cum alias statutum fuerit Pontificem eligendum esse, ubi audientia literarum Apostolicarum fuerit.

Clemens post sui discessum hujusmodi audientiam Romae esse declarat.

fentes universae carnis viam ingressuri essemus, circa locum celebrandae electionis praedictae pro conditione hujus temporis, & propter futuram etiam aliquorum nostrorum, & Romanae Curiae officialium absentiam, nisi huic dubitationi aliqua nostra declaratio occurratur, omni ex parte satis provisum sit: Nos qui in eadem Alma Urbe Roma causarum, & literarum Apostolicarum audientiam propterea relinquimus, illamque relinquere tenore praesentium declaramus, idcirco videlicet, ut si ante nostrum reditum in Domino obdormierimus, electio futuri Romani Pontificis in ipsa Urbe Roma, non autem in Civitate Ferrariae, vel Bononiae, neque alibi, ubi tempore obitus nostri cum nostra Curia erimus, celebrari debeat, habita super his cum Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto matura deliberatione, & diligenti examine, de ipsorum consilio, & unanimi assensu, causarum, & literarum Apostolicarum audientiam etiam post nostrum discessum in eadem Urbe Roma remanere, nec per aliquorum Officialium, & dictae audientiae, quos Nobiscum forsan adducturi sumus, absentiam ipsam causerum, & literarum Apostolicarum audientiam alibi, quam in Urbe Roma esse, dici, aut censeri posse.

Claufula.

§.2. Sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Futuri Pontificis electionem Romae faciendam esse statuit.

§.3. Et successive futuri Romani Pontificis electionem in eadem Urbe Roma in Palatio nostro Apostolico, apud Sanctum Petrum, & non in Civitate Ferrariae, aut Bononiae, vel alibi, ubi forsan obierimus celebrari debere: Constitutiones autem haec: rec: Alexandri Papae III., quae incipit *Licet de vitanda*, & praedictas Gregorii Papae X. in Lugdunensi, quae incipit *Ubi periculum*, & Clementis Papae V. in Viennensi Concilio, quae incipit *Ne Romani*, nec non Pii Papae IV. Praedecessorum nostrorum, quae incipit *In eligendis*, circa electionem Romani Pontificis haecenus editas, quarum omnium tenores, praesentibus pro expressis, & ad verbum insertis haberi volumus, quoad reliqua omnia, & singula in eis contenta, & juxta earum declarationes, & usum in suo robore permanere, & respective ab eisdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, aliisque omnibus, ad quos spectant, inviolabiliter observari debere, auctoritate nostra Apostolica tenore praesentium statuimus, decernimus, praecipimus, & ordinamus.

Quaecumque electionem si alibi fiat, irrita.

§.4. Caterum electionem, si alibi contra praesentium nostrarum literarum tenorem per eosdem Cardinales fiat, nullam, & irritam fore, ipsosque Cardinales ad aliam Bullae Rom. Tom.V. Par.II.

electionem in ipsa Urbe Roma juxta earumdem praesentium formam procedere debere, & per eos in praemissis, aut contra ea nullatenus dispensari, vel aliquid statui, & definiti posse etiam decernimus.

Novendialia peragi, & Conclave Romae haberi vult.

§.5. Volumus insuper, & mandamus, ut tunc, cum certus nuntius mortis nostrae Romam advenerit, seu allatus fuerit, aut ejusdem mortis notitia habita fuerit, statim Cardinales in Urbe praesentes novendiales exequias pro anima nostra de more inchoare, & celebrare, ac conclave, & caetera necessaria, & consueva parari facere, atque alios Cardinales absentes juxta memoratas Constitutiones Gregorii X., & Pii IV. per decem dies a die dicti Nuntii, seu certae notitiae expectare; ipsis vero decem diebus elapsis, sequenti die, sive Cardinales absentes venerint, sive non, qui praesentes fuerint, Missam de Spiritu Sancto celebrare, & statim conclave ingredi, & sine mora ad electionis negotium procedere, atque alia in dictis Constitutionibus expressa facere, & exequi omnino teneantur.

Derogat contrariis.

§.6. Non obstantibus, quatenus opus sit, praedictis Gregorii X., & Clementis V., atque aliis quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Claufula penales.

§.7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum declarationis, statuti, decretorum, praecipii, ordinationis, voluntatum, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. die 30. Martii 1598. An.VII.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo octavo, tertio Kalendas Aprilis Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXIX.

Commissio Collectori spoliarum Portugalliae, examinandi, & decidendi causas vertentes inter Archiepiscopum Elboren., & Militias Jesu Christi, S. Jacobi de Spatha, & de Avis super jure visitandi &c.

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ven. fratri Episcopo Targen., seu dilecto filio nostro, & Camerae Apostolicae Generali Collectori in Regnis Portugalliae, & Algarbiorum.

CLEMENS PAPA VIII.

Ven. frater, seu dilecte filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

AD Romani Pontificis munus maxime pertinet, periculosis Christifidelium differentis, & scandalis maxime inter ecclesiasticas, & militares personas pendentibus, quantum in Domino potest, obviare.

§.1. Cum itaque nuper ad Nos perlatum

1598. Ora contro- versia inter Archiepiscopum Elboren. & Militum. S. Benedicti de Avis super iure visitandi &c.

tum fuisse, inter Venerabilem fratrem Archiepiscopum Elboren. ejusque Officiales, Visitatores, & Ministros ex una parte, & Conservatores, Judices, Prælatos, Commendatores majores, & alios Præceptores, Priores, Beneficiatos, Equites, Milites, Fratres, ceterasque dignitates, personas, & Officiales, ac Ministros militaris Ordinis de Avis gravissimas dissensiones, litigia, censuras, pœnas, incarcerationes, sacrilegia, & alia forsitan indigniora existere, in quibus in universo Portugallie Regno universalia, & continua scandala emanabant, ex eo quod prædictus Archiepiscopus, & ejus Officiales, ac Visitatores prætextu decretorum, seu declarationum Sacri Concilii Tridentini, vel forsitan literarum Apostolicarum Jurisdictionem ordinariam excitantium, aut aliarum quarumcumque prædictas Ecclesias, Commendas, Fabricas, ac personas visitare, reparare, & castigare intendebant, tamquam si non essent exemptæ, sed suæ Jurisdictioni subiectæ, & præcipue circa novam Ecclesiam in Oppido de Borba ex redditibus ipsius Commendæ fabricandam, aliisque diversis causis, litigiis, pendentis, & emergentis maxime molestabant. Contra vero prædictæ militares personæ se, & Ecclesias, ac bona sua nullo modo a prædicto Archiepiscopo, & ejus Ministris quacumque ex causa visitari posse, nec debere prætendebant: quia non solum ex variis Romanorum Pontificum privilegiis, & antiquissimis stabilimentis, Apostolica auctoritate confirmatis, aut approbatis, sed etiam ex antiquissimis compositionibus, concordis, & contractibus, ac consuetudinibus, seu possessionibus omnimoda personarum, ac Ecclesiarum prædictæ militiæ visitatio, ac dispositio ad Regem Catholicum, tamquam ejusdem perpetuum Administratorem, ejusque Successores pro tempore existentes pertinebat, ac propterea in prædicto Regno, ac Regia Curia non solum sit quidam Iudex, ac generalis Conservator ad universitatem causarum hujus militiæ, & aliarum Apostolica auctoritate fungens, sed etiam insigne Tribunal, seu Congregatio vulgo Mensa conscientiæ, & ordinum nuncupatum eadem Apostolica auctoritate fundatum, ad quod gravissimi, & doctissimi viri deputantur ad omnimodam prædictæ militiæ de Avis, ceterarumque ejusdem Regni militiarum gubernationem, juxtaque antiquissima stabilimenta possessiones, & consuetudines tam in Portugallia, quam in Castella, & Legionis, ceterisque Hispaniarum Regnis, quorum privilegiis, & possessionibus militiæ Portugallie per Apostolica Indulta fruuntur, per Prælatos, seu personas ipsarum militiarum ab ipso Rege Magno Magistro, seu Administratore nominatas generalis visitatio fieri solebat, ad omnium personarum Ecclesiasticarum, Commendarum, Jurium spiritualium, & temporalium, fabricarum, ceterarumque rerum omnimodam dispositionem, correctionem, reparationem: nec propterea prædictus Ar-

chiepiscopus, ejusque Ministri circa hujusmodi militiam sese intromittere poterant, cum præter rationem sit, ut quis super aliqua causa ad duplex Judicium trahatur, aut super uno delicto duplici pœna puniatur.

§.2. Nos tantis scandalis obviare volentes, per literas nostras in forma Brevis, quarum tenorem hic pro expresso haberi volumus, omnes, & quascumque ex utraque parte personas a quibuscumque censuris, & pœnis absolventes, ac super irregularitatibus dispensantes, & fructus forsitan male perceptos condonantes, Dilecto filio Magistro Ferdinando Taberna tunc spoliatorum, & Jurium Camera Apostolica in Regno Portugallie Collectori Generali commisimus, ut partibus auditis, causam, & causas hujusmodi cum omnibus earum dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis ad se avocaret, ac, appellatione remota, sine debito terminaret.

§.3. Cum vero dictus Ferdinandus Collector de licentia nostra in Italiam prope diem reversurus sit, causas autem prædictas, quæ maximi ponderis, & momenti in illis partibus sunt, non solum hæcenus terminare, sed nec etiam forte incipere potuerit: Quinimo etiam inter ipsum Archiepiscopum, & alios Regnorum Portugallie Militias Domini nostri Jesu Christi, & S. Jacobi alia lites, & differentia eadem de causa suscitatae sint: Nos statum, & merita causa, & causarum hujusmodi, ac nomina, & cognomina Judicum, & colligantium, nec non literarum nostrarum prædictarum tenores, præsentibus pro expressis habentes, & causas quascumque in statu, & terminis, in quibus reperiuntur, ad Nos, harum serie, a quibuscumque Judicibus avocantes, Fratritati tuæ, Frater Episcopo per præsentem committimus, & mandamus, ut ad evitanda scandala, quæ ex præmissis provenire possent, si prædictus Ferdinandus, antequam ejus in munere Collectoris successor eo adveniret, ex Regnis Portugallie discesserit, litium, & differentiarum hujusmodi effectum, & prosecutionem auctoritate nostra suspendas, ac utrique parti, ne interim, donec dictus novus Collector istuc pervenerit, in causis hujusmodi ad aliquos actus procedere, aut aliquid attentare præsumant, eadem auctoritate inhibeas, ac partes prædictas, & quamlibet earum personam a censuris, & pœnis ecclesiasticis hinc inde promulgatis, & latis plenarie absolvas.

§.4. Tibi vero filii Collector, ut in causa, & causis hujusmodi tam quoad Militiam de Avis, quam etiam quoad Militias Domini nostri Jesu Christi, & S. Jacobi de Spatha, inter eandem Militias, & earum Commendatores, Præceptores, Milites, Fratres, & alias quascumque personas, & prædictum Archiepiscopum, ejusque Ministros, & Officiales quoscumque eisdem modo, & forma, & cum eisdem facultatibus, cum quibus dictus Ferdinandus tunc in eodem munere Antecessor procedere poterat,

Clemens hujusmodi causæ cognitionem Ferdinando Taberna Collectori spoliatorum commiserat.

Eo autem in Italiam revertente Episcopo Targenti committit, ut hujusmodi controversiam suscipiam deciat, quousque eo novus Collector per veniat.

Novoquoque Collectori Causæ ejusdem examinet, & decisionem demittat.

rat, juxta literas nostras prædictas ei directas, in omnibus, & per omnia procedere possis, & debeas, perinde ac si literæ prædictæ tibi nominatim directæ fuissent. Et nihilominus causam, & causas hujusmodi in eisdem statu, & terminis, in quibus reperiuntur, cum omnibus illarum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, totoque negotio principali audiendas, cognoscendas, & sine debito terminandas juxta earundem literarum dicto Ferdinando directarum seriem, & cum facultatibus omnibus in eisdem literis contentis committimus, & mandamus. Ac præterea quod non solum ex Archivis Portugallie, sed etiam omnium Conventuum Militiarum totius Hispanie scripturas, & documenta ad hanc causam facientia extrahere, & compulsa, ac in omnibus illis partibus Testes etiam examinare valeas, facultatem impertimur.

§.5. Non obstantibus quibuscumque literis Apostolicis, aut decretis, vel decisionibus, aut Constitutionibus, seu quibuscumque aliis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hæc vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac omnibus illis, quæ in prædictis literis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Præterea tam tibi frater Episcopo, quam tibi filii Collector, ut omnes utriusque partis personas, Ministros, & Officiales a quibuscumque pœnis, & censuris, nec non delictis in utroque foro absolvere, & cum eisdem super irregularitate præmissorum occasione, & quia forsitan censuris ecclesiasticis innodati, missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum Clavium celebraverint, per eos contracta dispensare, & cuilibet eorum fructus Beneficiorum, aut commendarum per eos obtentorum indebite forsitan perceptos condonare valeas, facultatem impertimur.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 3. Aprilis 1598. Pontificatus nostri Anno VII.

CLXXX.

Jurisdictione, & facultates S. R. E. Cardinalis de Latere Legati in Alma Urbe dimissi ob discessum Summi Pontificis Ferrariam versus, & ad alia loca Status Ecclesiastici.

Venerabili Fratri Nostro Iunico Episcopo Portuensi S. R. E. Cardinali de Aragona nuncupati in Alma Urbe nostri, Nostro, & Apostolica Sedis de Latere Legato.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater salutem, & Apostolicam benedictionem.

Procurium. Licet potestatis plenitudo desuper nobis commissa sit, & universi gregis Domi-

nici, divina disponente clementia, curam habeamus, finem tamen humanae possibilitatis excedere non valentes, considerantesque, quod circa singula per nosmetipsos Apostolicæ servitutis debitum absolvere non possumus, nonnumquam aliquos, & præcipue S. R. E. Cardinales in sollicitudinis nostræ partem assumimus, ut ipsi vices nostras suppletibus, ministerium nobis desuper commissum, favente pietate superna, facilius, & satubrius exequamur. Et quamvis ad cunctorum Christianissimorum Provinciarum, Civitatum, & loca patrum studium, & diligentiam adhibeamus, ad Almam Urbem tamen nostram aciem nostræ considerationis paternis affectibus dirigentes, illam, Cives, incolas, & habitatores ejusdem, tamquam peculiare filios, & devotos diligentiori cura intuemur, & super eorum felici regimine pacifico, & tranquillo, ut præferentur a noxiis, & optatis perfruatur incrementis, specialiter providere desideramus.

§.1. Cum itaque ex gravissimis, & urgentibus causis animum nostrum moventibus, ad Civitatem, & Ducatum nostros Ferrariensium, ac alias Provincias, Civitates, & loca temporalis ditionis Ecclesiasticæ, dimissis in eadem Urbe Palatii nostri, & Curia Camera Apostolica causarum audientis, nec non Gubernatore, seu Vicecamerario, ac Vicario, seu ejus Locumtenente, & Senatore, & Dataria, & Cancellaria nostra, cum plumbo, Cappella, & ejusdem Cancellariæ, & aliis Curia Romanæ officialibus, nos conferre intendamus. Nos interim bono, & felici Urbis, & Romanæ Curia prædictarum regimini providere volentes, & ad te potissimum, quem etiam in magnis, & arduis Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ negotiis versatum, eximia probitate, & fidelitate, rerumque gerendarum experientia, præcipua prudentia, ac integritate comprobatum habemus, mentem nostram convergentes, ac sperantes, quod ea, quæ tibi duxerimus committenda, gratia tibi assistente divina, circumspecte, prudenter, juste, & fideliter exequeris: Te in Urbe prædictas, ejusque Territorio, & Districtu, ac Civitatibus, Terris, & locis illi adjacentibus, nostrum, & dictæ Sedis Legatum de Latere, nec non omnium Tribunalium, & Officialium, ac Ministrorum etiam justitiarum, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, generalem, & specialem superintendentem, de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, usque ad beneplacitum, vel ad eandem Urbem reditum nostrum dumtaxat, creamus, constituimus, & etiam deputamus.

§.2. Dantes tibi harum serie pariter, & concedentes plenam, liberam, & omnimodam potestatem, & facultatem, ac auctoritatem Urbem, Civitates, & loca prædicta cum eorum Territoriis, Districtibus, & pertinentiis, nec non personas, Cives, habitatores etiam Curiales, & ipsam Romanam Curiam sequentes, seu ad eandem unde-

Clemens profectus Ferrariam, & ad alia loca Status, Legatum Romæ reliquit Ionicum Avolos S. R. E. Card. ejus potestate.

Almam Urbem & in ea degen- tes etiam exem- tos gubernandi &c.

Causas Criminales, via appellationis, & recursus cognoscendi.

Sententias quascumque exequendi.

Curiales, & Officiales co-accendi.

Discordias componendi.

Rebelloes Bannitos, & de-

cumque venientes, dum in ea fuerint, seu in ea degerint, & incolas ejusdem, cujuscumque status, gradus, ordinis, praeminentiae, dignitatis etiam Pontificalis fuerint, ac ejusdem Romanae Curiae Officiales existant, etiam si se exemptos a quocumque Legationis Officio praeponderent, nostro, & dictae Romanae Ecclesiae nomine gubernandi, regendi, & administrandi, ac prout ceteris gratiae infusio, & tua prudentia persuadebunt, reformandi, & corrigendi, occupata recuperandi, nec non illa, & alia deformata in pristinum, & debitum statum reducendi.

§. 3. Causas civiles, & criminales, Ecclesiasticas, & spirituales, etiam Beneficiales, ac Matrimoniales, & prophanas, ad forum Ecclesiasticum, & saeculare quocumque jure spectantes, ac mixtas, intra terminos tuae Legationis, & Vicariatus hujusmodi, per viam appellationum quarumcumque, vel recursus, una cum negocio principali conjunctim vel divisim, vel alias, prout tibi visum fuerit, ac cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, per te, vel alium, seu alios audiendi, cognoscendi, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, ut praefertur, & cum reiteratione terminorum ex stylo Curiae, seu natura observari consuetorum, ac etiam cum illorum omissione, illisque decidendi, & terminandi.

§. 4. Et quascumque sententias per te, seu etiam alios Judices quoscumque latis tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam si in rem transiverint judicatum, executioni debita, cum decreto literarum exequutorialium, seu mandati exequutivi, & cum invocatione brachii saecularis demandandi. Distarum causarum cognitionem terminationem, & executionem in casibus recursus, prout expedire judicaveris, suspendendi.

§. 5. Ac etiam in ipsa Urbe, quamdiu ab ea absentes fuerimus, in quoscumque Curiales, & ipsam Curiam sequentes, & Officiales quoscumque ipsius Curiae nostrae, ac quaecumque Urbis Tribunalia, & ipsorum Officiorum, & Tribunalium Praesidentes cujuscumque dignitatis, status, ordinis, & conditionis fuerint, omnimodam Jurisdictionem, & generalem, ac specialem superintendentiam exercendi.

§. 6. Nec non etiam inter Comites, & Barones, & Milites, Dominos temporales, & Ecclesiasticas, nec non Communitates, & Universitates, & Populos, ac omnes alios saeculares discordes, & differentes, Urbis, Terrarum, locorum, & Districtus praedictorum pacem, & concordiam faciendi, & inter eos pro hujusmodi pace, & concordia inducias indicendi, ipsosque ad eas, & ipsarum observantiam quibuscumque poenis, districtio-nibus, & censuris, prout tibi videbitur, compellendi. Concordes in pace, & caritatis vinculo confovendi, & confirmandi.

§. 7. Rebelloes, & delinquentes, ac ejusdem Romanae Ecclesiae hostes, censuris, &

delinquentes puniendi.

poenis, tam Ecclesiasticis, quam aliis etiam pecuniariis, & corporis afflictivis coercendi, & corrigendi, ac ad nostram, & dictae Romanae Ecclesiae unitatem reducendi. Ac praeterea pro bannitorum, & perditorum, hominum profligatione, & extirpatione, Tibi non solum in Urbe, & Districtu praedictis, sed etiam in Provinciis nostris adjacentibus Patrimonii, Campania, & Maritimae, ac illarum Civitatibus, Terris, & locis quibuscumque nostras vices, et voces, ac omnimodam facultatem, potestatem, auctoritatem, & arbitrium contra quoscumque bannitos, facinorosos, eorumque receptatores, fautores, complices, & sequaces, nec non contra Communitates, & Universitates, ac Civitates, Terras, & Castra inter terminos tuae Legationis, & Vicariatus hujusmodi, & alios cujuscumque praeminentiae, vel dignitatis existant, Barones, Feudatarios, Duces, & quavis auctoritate fungentes, etiam extrajudicialiter, ac manu regia, & secundum voluntatem, beneplacitum, dispositionem, ac arbitrium tuum, appellatione, recursu, & reclamatione quibuscumque remotis, & rejectis, procedendi ad capturam, torturam, etiam nulla indiciorum decreta capi, aut aliquo praefixo termino ad defensionem faciendas, illosque omnes, & singulos puniendi, tam in rebus, & bonis, quam in personis, etiam usque ad poenam ultimi supplicii inclusive. Ac sententias quascumque corporales, & ultimi supplicii, etiam in contumaciam, legitimis iudiciis non precedentibus, a quibusvis Judicibus latis statim exequendi. Damos, Vineas, possessiones, arces, fortalitia, moenia, & alia quavis bona rebellium, & delinquentium devastandi, demolendi, & publicandi. Coniunctos, affines, & consanguineos delinquentium, & aliorum praedictorum ad illorum redemptionem cogendi. Praecipienda Communitatibus, Domicellis, Baronibus, & particularibus personis, ut homines, & animalia, & alia necessaria pro bannitorum profligatione, & aliis necessitatibus sine aliqua mercede accommodent. Ac praeterea quoscumque alios delinquentes poenis pecuniariis, exilii, & relegationis, ac etiam ultimi supplicii puniendi, ac puniri mandandi, & faciendi; atque sub eisdem poenis, ac privationibus praecipienda Capitaneis, Duobus, Officialibus, & omnibus Militibus, tam Legionariis, quam etiam stipendiariis, ad omnem requisitionem tuam, seu a te deputatorum, sine aliqua mercede ad arma capien. & ad loca ipsis imperata accedendum, pugnandum, loca invadendum, renitentes occidendum, qui sine licentia recedere non possint. Et in eventum, quod d. Sicarii, Banniti, & delinquentes, vel alii inobedientes in alia Civitate, & Castro, seu fortalitio, & alio quovis loco mediate, vel immediate Sedi Apostolicae subiecto repellantur, si Communitates, Universitates, Barones, & alii, ad quos spectabit, eosdem Sicarios, & inobedientes, & alios quoscumque etiam non culpabiles, ad omnem tuam requisitionem, seu tuorum Officialium, &

vin-

Claufula co-tractionum si blativa.

Facultates conferendi nonnulla beneficia.

vinctos in tuis, vel eorumdem Officialium manibus tradere recuaserint, & non restituerint, tormentis bellicis moenia Civitatis, Oppidi, & Fortalitii hujusmodi quatendi, expugnandi, & usque ad demolitionem violenter ingrediendi, etiam si homicidia, & mortes non culpabilium accidentaliter inde sequuta sint, sine ullo tam spiritualium, quam temporalium poenarum incurfu. Nec non Tibi, tuisque Ministris, Officialibus, & Militibus, in omnes armatos, & conventiculas, nisi statim se in districtum Ministrorum manibus dedant, impetum faciendi, & contra resistentes praedictos, seu fugientes Archibus exonerandi, nec propterea de morte sequuta teneantur. Novas quoque tales, & nominationes pro Bannitorum, & facinororum extirpatione, expensis Camerae Apostolicae, ad tuum libitum imponendi: Quoscumque etiam Principes, Duces, Barones, Civitates, Castra, Communitates, & Universitates, ausu temerario conatibus tuis quocumque modo se opponentes, anathematis gladio feriendi, illos invadendi, exercitum cogendi, ac contra eos, ut publicos hostes pugnandi, Ducatibus, Principatibus, Baronis, & Feudis, privilegiis, ac bonis illos perpetuo privandi, spoliandi, eorumque Civitates, Castra, loca, & Feuda quaecumque Camerae nostrae Apostolicae perpetuo unien-di, & applicandi, & incorporandi ipso facto absque alia Judicis declaratione. Nec non cum quibusvis Principibus vicinis, & longinquis super remissionibus Bannitorum, & aliorum delinquentium hinc inde conventiones faciendi; quae postquam facta fuerint, a nobis, & Sede Apostolica approbata censeantur, prout ex nunc approbamus. Atque a Communitatibus, & Universitatibus quarumcumque Civitatum, & locorum frumentum, vinum, stramina, & alia victui necessaria arbitrio tuo subministrari faciendi. Atque omnia, & quaecumque delicta contra quascumque personas, tam Ecclesiasticas, quam saeculares commissas, etiam in crimine laesae Majestatis, exceptis tamen contentis juxta dispositionem Juris communis in primo capite, sequuta, vel non sequuta condemnatione notoria, vel occulta, etiam eorum quibus tales, & nominationes impositae fuerunt, etiam elapso anno remittendi. Non obstant. fel. rec. Pii Papae Quinti, & aliis Constitutionibus Summorum Pontificum praedecessorum nostrorum de Bannitis loquentibus, quibus ad tuum libitum derogare possis, ipsosque delinquentes ad suum statum, & honorem restituendi, in omnibus casibus gratiandi, & componendi, etiam si sint rebelles, & diffidati (imposito tamen illis, donec pacem habuerint, arbitrio tuo, exilio a loco commissi delicti.) Ac salvo conductus ad libitum praedictis concedendi, atque omnia alia in praemissis omnibus, & singulis, ac circa ea necessaria, & opportuna, ac tibi benevisa, etiam speciali nota digna, quae Nos ipsi facere possemus, faciendi, mandandi, & exequendi, Apostolica auctoritate, tenore praesentium damus, tradimus, atque concedimus. Vo-

lumus autem, & Apostolica auctoritate decernimus, quod praemissorum occasione, irregularitatis labem sine notam minime incurras, nec incurere censearis.

§. 8. Non obstantibus praemissis, ac quoruncumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quoruncumque Civitatum, Terrarum, & locorum, Communitatum, & Universitatum Statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibuscumque personis, etiam Pontificali, Ducali, & quavis alia dignitate praeditis, ac fulgentibus, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, non autem per claufulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, ad effectum praesentium, specialiter, & expresse, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 9. Ceterum, ut erga personas nostrae, & Apostolicae Sedis devotas, te gratiosum, ac liberalem valeas exhibere, tibi, ut quaecumque beneficia Ecclesiastica simplicia, dumtaxat, ac personalem residentiam non requirentia, quorum fructus, redditus, & proventus secundum communem estimationem verum annum valorem viginti quatuor ducatorum auri de Camera non excedant, in Alma Urbe nostra, & in illius districtu, durante tua Legatione hujusmodi vacatura (illis, quae ad collationem alicujus ex Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, respectu Episcopatum, titularum, seu Diaconiarum, aut etiam iudiciorum, vel alias quocumque modo pertinent, dumtaxat exceptis) quorum collatio, & provisio dispositioni Apostolicae specialiter, vel alias ex quacumque causa, etiam de necessitate exprimens, praeterquam ratione familiaritatis nostrae, aut Cardinalium viventium, generaliter reservata, seu ex quavis generali reservatione affecta fuerint, quibusvis personis idoneis, quibus tibi videbitur, etiam quacumque, quotcumque, & qualiacumque, invicem tamen compatibilia beneficia Ecclesiastica, obtinentibus, & expectantibus, auctoritate Apostolica conferre, & de illis providere pariter, libere, & licite possis, & valeas, facultatem, & auctoritatem similiter concedimus, & indulgemus. Decernentes collationes, provisiones, & alias dispositiones per te de hujusmodi beneficiis facien. perinde validas, firmas, & efficaces fore, & esse, ac si a nobis ipsis factae forent.

Sic-

§. 10. Sicque ab omnibus cenferi, & ita per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 11. Non obstantibus præmissis, ac nostræ Cancellariæ regulis, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Basilicarum, & Ecclesiarum quarumcumque; in quibus beneficia hujusmodi forsan fuerint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die 3. Aprilis, millesimo quingentesimo nonagesimo octavo, Pontificatus nostri Anno septimo.

CLXXXI.

Declaratio, quod Officiales, & Curiales, tam sequentes Pontificem in suo ab Urbe discessu, quam in ea remanentes, sint vere Curiales, eorumque gaudeant prærogativis, & beneficia eorundem Sedi Apostolicæ remaneant affecta.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM ob nonnullas graves, & urgentes causas ad Civitatem, & Ducatum nostrum Ferrariensem cum plerisque S. R. E. Cardinalibus, & nonnullis nostris, & Romanæ Curie Officialibus prope diem, annuente Domino, nos conferre, ac ibidem, & in aliis forsan temporalis ditionis Ecclesiasticæ locis per aliquot menses commorari statuerimus. Cumque in Alma Urbe nostra causarum, & literarum Audientiam, nec non etiam Cancellariam nostram Apostolicam relinquamus, & præterea diversi ejusdem S. R. E. Cardinales, alique Romanæ Curie Officiales in eadem Urbe remaneant. Nos ne propterea dubitatio aliqua circa Curiales, ac Officiales ejusdem Romanæ Curie oriatur, providere volentes;

§. 1. Hac nostra Constitutione, tam eos qui nos sequentur, quam eos qui in dicta Urbe remanserint, sive S. R. E. Cardinales, sive Officiales, & Curiales, aut alii quicumque eandem Romanam Curiam sequentes, fuerint, unam tantum, & non duas Romanas Curias constituere, eosque omnibus, & singulis gratis, privilegiis, antelationibus, prærogativis, declarationibus, indulgentiis, facultatibus, concessionibus, & consuetudinibus, etiam quo ad acceptationes, & provisiones beneficiorum faciendas, quibus Cardinales, Officiales, Curiales, & alii prædicti, dum Nos in dicta Curia in ea-

dem Urbe residemus, de jure, & consuetudine utuntur, possunt, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere posse, & debere, perinde ac si Nos in eadem Urbe resideremus, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, decernimus, & declaramus.

§. 2. Nec non etiam eandem Curiam cenferi volumus, quoad beneficia, que tam in dicta Urbe, & in Civitatibus, & locis ad quæ accedemus, & in quibus in itinere eundo, & redeundo pro tempore moram trahemus, quam per obitum illorum, qui nos & Curiam nostram sequentur, seu ad nos, & ad eandem Curiam pro eorum negociis accedent, & in itinere, sive eundo, sive redeundo diem claudunt extremum, quomodolibet vacabunt, neminemque illis præter Nos disponere posse.

§. 3. Sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere, irritumque, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, pariter decernimus, & declaramus.

§. 4. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & Cancellariæ Apostolicæ regulis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die 10. Aprilis 1598. Pontificatus nostri Anno septimo.

CLXXXII.

Confirmatio Transactionis inite inter Universitates, & Homines Fori Saraceni, Theodorani, Vicariatus Ardiani, Casemattæ, & Subrivoli, Vicecomitatus Ecclesiæ Metropolitanæ Ravennatensis, & Thesaurarium generalem Camera Apostolicæ super exemptionibus a solutione onerum Cameralium.

Dilectis Filiis Universitatibus, & Hominibus Fori Saraceni, Theodorani, Vicariatus Ardiani, Casemattæ, & Subrivoli Vicecomitatus Ecclesiæ Metropolitanæ Ravennatensis.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecti Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sincera devotionis affectus, quo Nos, & Romanam Ecclesiam prosequimini, promeretur, ut ea Vobis libenter confirmemus, quæ inter Camera nostram Apostolicam, & Vos, de mandato nostro transacta sunt.

§. 1. Cum itaque dilectus filius Magister Tyberius Cerasius Thesaurarius noster generalis, vigore Chirographi nostri vobiscum super solutione quorundam onerum Cameralium ad infra scriptam devenerit tran-

Tenot transactionis.

transactionem hujusmodi sub tenore, videlicet.

§. 2. In Nomine Domini Amen. Præsenti publico Instrumento cunctis pateat evidenter, & sit notum, quod, cum nuper Sanctissimus in Christo Pater, & D. Noster D. Clemens divina providentia Papa VIII. Chirographum manu Sux Sanctitatis signatum direxerit, & præsentari fecerit Illustrissimo, & Reverendissimo D. Tyberio Cerasio Theaurario generali, quod Dominatio Sua Reverendissima mihi originaliter consignavit, tenoris infra scripti videlicet:

Monsignor Cerasio Nostro Tesoriere generale.

Pape Chirographum.

Retendendo il Viscontato di Ravenna, per vigore de privilegij concessigli da più Pontefici Nostri Predecessori essere essenti dal pagamento di tutti li pesi Camerali, e perciò è in molta differentia col Tesoriere della nostra Provincia di Romagna: Per il che desiderando Noi, che li nostri Sudditi vivano con ogni quiete, senza disturbo veruno, abbiamo dato opera, che si ultimino, e componano dette differenze, per terminazione delle quali detto Viscontato si è contentato di pagare alli detti Tesorieri la quarta parte delle impositioni, che egli pretende, sia obligato pagare: Laonde vi ordiniamo, che obligandosi detto Viscontato di pagare il sussidio triennale, ed anco il quarto della Tassa fatta dal detto Tesoriere sopra l' aumento della Carne Porcina, Porto d'Ancona, Galere, Foglietta, Utensilii, ed Alloggi de' Soldati, lo liberiate dal pagamento del restante di detta Tassa delle sudette impositioni, come Noi per tenore della presente lo liberiamo, ordinando, che mai per tempo alcuno possa, nè debba sopra di ciò essere molestato, e derogando Noi per questa volta alla Costituzione di Pio IV. de regisfrandis, e ad ogni altra cosa facente in contrario.

Dato nel nostro Palazzo Apostolico li 22. di Novembre 1597.

CLEMENS PAPA VIII.

Ideo hinc est, quod Anno a Nativitate ejusdem Domini millesimo quingentesimo nonagesimo septimo, Indictione decima, die vero 23. Mensis Decembris, Pontificatus ejusdem Sanctissimi in Christo Patris, & D. Nostri D. Clementis divina Providentia, Pape VIII. Anno sexto, coram Reverendissimo D. Tyberio Cerasio Theaurario prædicto, ac in mei Reverendæ Camera Apostolicæ Notarii publici infra scripti, Testiumque infra scriptorum ad hæc omnia, & singula vocatorum, & rogatorum præsentia, præsens, ac principaliter constitutus Magnificus D. Guazzinus de Guazzinis, de Civitate Castellii, Procurator Universitatum Fori Saraceni, Theodorani, Vicariatus Ardiani, Casemattæ, & Subrivoli Vice Comitatus Ecclesiæ Metropolitanæ Ravennatensis, ut docuit Instrumento publico per D. Americum Gaudentium Notarium publicum Fori Saraceni, die prima præsentis mensis Decembris rogato, & publicato, tenoris, prout in eo, sponte, & ex ejus certa scientia, spontaneaque, ac deliberata voluntate, ac omnibus melioribus modo, via, jure, causa, & forma, quibus magis, melius, validius, & efficacius de jure fieri potuit, & debuit, ac potest, & debet, eorundem Universitatum nominibus, & precibus ex causa compositionis, & transactionis hujusmodi, & sine præjudicio privilegiorum, & exemptionum dictis Universitatibus quomodolibet concessarum, promisit Camera Apostolicæ, dicto Reverendissimo D. Theaurario stipulante, solvere realiter, & cum effectu, & pro dicta Camera Apostolica exburfare in manibus D. Theaurarii Provincie Romandiolæ pro tempore existentis singulis annis, perpetuis futuris temporibus, impositionem subditi triennialis, & illius ratam eis assignatam integraliter, nec non quartam partem infra scriptarum impositionum, & ratæ, & portionis eis assignatæ ex infra scriptis impositionibus, nempe Carnis suinæ, illiusque augmenti, Portus Civitatis Anconæ, Triremium, Quatreni, Foglietta Vini, utensilium, Militum, Hospitiorum, Archivii, & Pontis Fœlicis, itant de scutis centum eis assignatis, pro impositionibus prædictis tantum ad solutionem scutorum viginti quique teneantur libere, & omni exceptione postposita, alias teneri voluerunt ad omnia, & singula damna, expensas, & interesse, de quibus quidem damnis, expensis, & interesse, dictus D. Guazzinus, quo supra nomine, stare, & credere voluit soli, & simplici juramento dictæ Rev. Camera, absque alicujus Judicis taxatione, & boni viri arbitrato, & hujusmodi promissionem dictus D. Procurator fecit: quia, verba vice dictus Reverendissimus D. Tyberius Cerasius Theaurarius prædictus in executionem prædicti Chirographi, ac alias meliori modo, ut supra remisit, & condonavit, ac exemit, & liberavit, ac exemptas, & liberas fecit, declaravit, & esse voluit prædictas Universitates, dicto earum Procuratore una mecum Notario publico infra scripto præsentibus, acceptantibus, & legitime stipulantibus, ab omnibus aliis, & singulis oneribus, & impositionibus per Sedem, & Camera Apostolicam nunc impostis, & a dictis Universitatibus, Communitatibus, & earum qualibet per Camera Apostolicam præsentis, & non solutis, & pro tempore, quavis urgenti, & urgentissima causa imponendis, nec non reliquis tribus ex quatuor partibus impositionum superius expressarum, juxta formam præserti Chirographi, quod, & omnia, & singula in illo contenta, in stipulationem deduxit ad favorem dictarum Universitatum, qua supra stipulatione, intervenientium. Pro quibus omnibus, & singulis, plenarie, & firmiter tenendis, complendis, & inviolabiliter observandis, d. Reverendissimus D. Theaurarius dictam Camera, dictisque D. Procurator dictas Universitates, illarumque homines, ac eorum heredum, & successorum Bona, Mobilia, & Immobilia, Ec præ-

praesentia, & futura, ubicumque existentia obligaverunt, & supposuerunt in ampliori, pleniori, & districiori forma Camerae Apostolicae cum omnibus, & singulis submissionibus, Constitutionibus, compulsionibus, iuribus, rigoribus, stylis, renunciationibus, & aliis clausulis, & cautelis in ampliori forma Camerae Apostolicae apponi solitis, & consuetis, absque tamen aliqua Procuratorum constitutione ad constituendum debitum, renunciando quibuscumque; appellationibus, & reclamationibus executionem praesentis Instrumenti impediendis. Et sic, tactis pectoribus, more praelatorum, & scriptaris Sacrosanctis, ad Sancta Dei Evangelia iuraverunt. Super quibus omnibus, & singulis praemissis, petum fuit a me eodem Rev. Camerae Apost. Notario publico infra scripto, ut de praedictis omnibus unum, vel plura, publicum, seu publica, conficerem Instrumentum, & instrumenta, prout opus fuerit. Actum Romae in Aedibus solitae residentiae d. Reverendissimi D. Thesaurarii, praesentibus ibidem DD. Octaviano Tuonio Parmen. & Caesare Crencone de Isola, Testibus ad praedicta vocatis, habitis, atque rogatis.

Ego Lucius Calderinus Camerae Apostolicae Notarius de praemissis rogatus, praesens Instrumentum subscripsi, & publicavi, rogatus, & requisitus.

Loco * Signi.

§. 3. Cum autem firmiora sint ea, quae Sedis Apostolicae confirmationis praesidio muniuntur, vosque cupatis Transactionem huiusmodi Apostolica auctoritate per Nos confirmari, ideo Nobis humiliter supplicari fecistis, ut in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur vos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & vestrum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praesertim Instrumentum, ac in eo contenta, & inde sequuta quaecumque, Apostolica auctoritate, praesentium tenore, perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae, & inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui in eisdem intervenerint, supplemus, eaque valida, firma, & efficacia perpetuo fore, & esse, vobisque in omnibus, & per omnia suffragari, ac ita per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, etiam Camerae praedictae Praesidentes Clericos, ac ipsum Thesaurarium, nec non S. R. E. Camerarium, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac Con-

stitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictae Camerae, etiam Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Ferrariae sub Anno Piscatoris die 6. Junii 1598. Pontificatus Nostri Anno Septimo.

Dat. die 6. Junii 1598. An. VII.

CLXXXIII.

Institutio Magistratus, & Consilii Centum Virorum in Civitate Ferrariae, cujus Communitati nonnulla conceduntur Privilegia.

Ex Regest. in Sec. Brevo.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Inter praecipuas curas, & sollicitudines, quas in suprema Apostolici muneris, divina dispositione, Nobis commissi functione dies, noctesque animo versamus, postquam nimirum divina placuit bonitati, ut Civitatem, & Ducatum nostrum Ferrariensem ad Nos, & Sedem Apostolicam nuper legitime devolutum pro eadem Sede recuperaremus, ea sane cogitatio postrema non est, qua illud omni studio quaerimus, atque contendimus, ut rectam aliquam ejusdem Civitatis bene, & feliciter administrande rationem in iis etiam, quae ad dilectos filios Communitatem, & Homines ejusdem Civitatis attinent, aequa, ac stabili Consilii, Magistratus, ac regiminis illius constituta forma ineamus: quod certe eo inter alia consilio facimus, ut eorumdem Communitatis, & Hominum erga Nos, & Apostolicam Sedem fides, & obedientia eo pacto confirmetur, & ut mutua inter eos pax, atque concordia in dies magis augeatur.

Procuramus.

§. 1. Pro bono igitur Civitatis nostrae Ferrariae regimine unum Consilium centum Virorum, auctoritate Apostolica, tenore praesentium perpetuo erigimus, & instituimus: ipsumque Consilium universam Civitatem, & Communitatem Ferrariae representare, ac deliberationes per dictum Consilium suscipiendas, & executioni demandandas, ceteraque per dictum Consilium gerenda, juxta tamen facultates infra scriptas, eandem vim, robur, & efficaciam obtinere volumus, & statuimus, ac si universus Populus Ferrariae in illis praesens fuisset, & suam uniusquisque de Populo consensum in eisdem praestitisset.

Consilii 100 Virorum in Urbe Ferrariae institutum.

§. 2. Ipsum vero Consilium de triennio in triennium, ut infra renovari, ac mutari debere statuimus.

Quolibet triennio mutandi.

§. 3. Pro Consiliariorum autem dicti Consilii electione, hac prima vice infra scriptos octuaginta duos Consiliarios nominamus, & eligimus, nulla personarum, gradus, seu praecminentiae habita ratione, perinde ac si forte extra dicti essent. Per eorummodi vero electionem, aut scripturae ordinem nemini, quoad praerogativas antiquitatis,

Ex his 82. nominat Pontifex pro prima vice.

tatis, aut nobilitatis, aliquo pacto praedictatum esse intendimus, sed unumquemque, qui hac prima vice in dictum Consilium cooptatus, aut in numero viginti septem locorum infra scriptorum nostrae electioni reservatorum comprehensus non fuerit, in eisdem terminis nobilitatis, gradus, & honoris, in quibus antea reperiebatur, juxta propriae conditionis, personae, & familiae suae gradum, & conditionem, ac statum remanere, minusque aliquam, ea de causa, differentiam inter eosdem, etiam respectu electionis ad loca viginti septem praefata, constitutam esse, aut fore declaramus.

Nomina autem Consiliariorum praesentibus annotari fecimus, videlicet.

- Aeneam Pium.
- Julium Thieni Marchionem Scandiani.
- Entium Bentivolum.
- Comitem Galeatum Tazzonum.
- Comitem Aloysium Bevilacqua.
- Comitem Guidonem Calcagninum.
- Comitem Alphonsum Turcum.
- Comitem Franciscum Villam.
- Comitem Hannibalem Manfredum.
- Comitem Aloysium Montecucculum.
- Comitem Carolum Strozium.
- Comitem Roverellum Roverelli.
- Comitem Julium Sacratum.
- Comitem Herculem Mustum.
- Comitem Julium Caesarem Varanum.
- Comitem Camillum Rondinellum.
- Comitem Scipionem Giliolum.
- Comitem Alphonsum Romeum.
- Comitem Thaddaeum Rangonum.
- Equitem Camillum Gualengum.
- Robertum de Obicibus.
- Ferdinandum Trotum.
- Equitem Galeatum Fiaschi.
- Antonium Montecatium.
- Comitem Alphonsum Mirolum.
- Baptistam Muzzarelli.
- Camillum Tolomaeum.
- Petrum Joannem Bonleum.
- Alexandrum Andreatium.
- Equitem Alexandrum Cananum.
- Marocellum Marocelli.
- Galeatum Riminaldum.
- Fabium Fabianum.
- Alphonsum Prosperum.
- Renatum Catum Doctorem.
- Antonium Ariostrum.
- Alphonsum Novariam.
- Franciscum Perondellum.
- Alphonsum Nasellum.
- Hannibalem Castellum.
- Joannem Mariam Orabonum.
- Fulvium Villaforum.
- Julium Morrum.
- Timotheum Bendadeum.
- Dominicum Corriganum Doctorem.
- Alexandrum Magnaninum.
- Alphonsum Lavezolum.
- Aloysium Nigrisolum.
- Marcum Antonium Calcagnum.

Bull. Rom. Tom. V. Par. II.

- Jo: Baptistam Boschetum Doctorem.
- Equitem Baptistam Guerinum.
- Andream Casalem.
- Jo: Paulum Pochintestam.
- Jo: Baptistam Gregorii.
- Joannem Pasqualetum.
- Jo: Baptistam Coccapanium.
- Aloysium Zerbinatum.
- Alexandrum Rovettum.
- Ludovicum Zavaglia.
- Alphonsum Brascaulum.
- Thomam Pistojam.
- Dionysium Arienti.
- Lanfrancum Giannellum.
- Hieronymum Curionem Doctorem.
- Camillum Giraldum.
- Antonium Nigrellum Doctorem.
- Julium Auricaeum Medicum Physicum.
- Joannem Baptistam Bertazzolum Procuratorem.
- Alpheum Prampolinum Doctorem.
- Paulum Sinardi Doctorem.
- Comitem Orlandum Crispum.
- Jo: Baptistam Melam.
- Franciscum Rondonium Notarium.
- Ruggerium Caprilium Notarium.
- Alphonsum Garescum.
- Franciscum Sbarbaglia Notarium.
- Hieronymum Riccium Procuratorem.
- Jacobum Angelum Notarium.

§. 4. Reliquos decem & octo Consiliarios ex Mercatoribus, seu Artibus eligi volumus, eorumque electiones infra scriptarum sex Artium Universitatibus, quae singulae tres Consiliarios ex suo corpore, seu Collegio eligere valeant, perpetuo concedimus.

Reliqui 18. ex Mercatoribus seu Artibus eligendi.

Artistarum ferici. Drapperiorum. Merciatorum. Nummulariorum. Aromatariorum. Fabrorum, & Aurificum insimul.

§. 5. Pro renovacione vero praedicti Consilii de triennio in triennium facienda, & occurrente infra triennium alicujus loci vacatione per alicujus mortem naturalem, seu civilem, viginti septem Consiliariorum in primo ordine descriptorum electionem Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus perpetuo reservamus. Aliorum autem quinquaginta quinque sequentium electionem ipsimet Consilio, & reliquorum decem & octo supra dictis Artium Universitatibus in perpetuum pariter concedimus.

Quomodo praedicti 100. & a quo eligendi.

§. 6. Verum volumus, ut eodem tempore, duae personae de eadem Familia in numerum Consiliariorum assumi minime possint; utque in Consiliarios eligendi, qui viginti annis minores, aut de legitimo matrimonio nati non sint, aut qui Artem aliquam fordiam, aut vilem per se ipsos exercuerint, vel exercent, esse non possint.

§. 6. Occurrente igitur vacatione cujusque loci praedicti Consilii per alicujus obitum, si defunctus fuerit de numero viginti septem Consiliariorum Nobis, & Successoribus.

Qui ab eligibilitate excludendi sunt.

Quomodo faciendae sit electio.

Et a fori-

Eandem transactionem confirmat Pontifex.

Derogat contrariis.